

Informatieblad Invoeringswet Omgevingswet

Overgangsrecht

Omzetting Wet VTH

Schaderegeling

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Knip voor bouwactiviteiten

Het overgangsrecht regelt de overgang van de huidige wet- en regelgeving naar het nieuwe stelsel onder de Omgevingswet en vormt een belangrijk onderdeel van de Invoeringswet.

Het overgangsrecht maakt voor burgers, bedrijven en bestuursorganen duidelijk wat de status is van onder het oude recht genomen besluiten op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Zonder overgangsrecht zou er onduidelijkheid ontstaan over de rechtsgeldigheid van besluiten, zoals omgevingsvergunningen of bestemmingsplannen, die onder de huidige wetgeving zijn genomen. Ook regelt het overgangsrecht hoe – na de inwerkingtreding van de Omgevingswet – procedures moeten worden afgehandeld die onder het oude recht zijn gestart. Dit overgangsrecht zal voor een deel zijn beslag krijgen in de Invoeringswet en voor een deel in het Invoeringsbesluit.

Politiek-bestuurlijk draagvlak

De voorstellen voor het overgangsrecht worden in samenwerking met andere overheden voorbereid en uitgewerkt. Tijdens de consultatiefase worden onder meer het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties in de gelegenheid gesteld hun reactie te geven op de voorstellen. Het overgangsrecht moet niet alleen op politiek-bestuurlijk draagvlak kunnen bouwen, het moet ook uitvoerbaar zijn: voor bestuursorganen, de rechterlijke macht en burgers en bedrijven. Het mag niet tot buitenproportionele bestuurslasten of een grote hoeveelheid juridische procedures leiden. Ook mag het overgangsrecht voor burgers en bedrijven niet resulteren in hoge administratieve lasten.

Rechtszekerheid

Het overgangsrecht moet de rechtszekerheid borgen en voorkomen dat onduidelijkheid ontstaat over de vraag welke regels wanneer gelden. Enerzijds mag er geen rechtsvacuüm ontstaan tussen de huidige en de nieuwe regelgeving en anderzijds mogen ook geen dubbelingen in rechtsregimes voorkomen. Daartoe worden lopende procedures afgehandeld conform het 'oude' (huidige) recht. Daarnaast regelt het overgangsrecht dat vergunningen die nu gelden, ook onder de Omgevingswet gelden. Er is dus sprake van gelijkstelling van vergunningen.

Invoering omgevingsplan en andere instrumenten

De Omgevingswet kent diverse instrumenten waarvoor in overgangsrecht zal worden voorzien, bijvoorbeeld: het omgevingsplan, de omgevingsvisies en programma's. Als het gaat om de overgang naar het omgevingsplan waarmee de gemeenten straks gaan werken, stelt het overgangsrecht van de Invoeringswet de bestemmingsplannen van een gemeente gelijk met het omgevingsplan. De gemeente heeft op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt – in 2019 – dus in formele zin een omgevingsplan. Gedurende de overgangstermijn kunnen gemeenten dit omgevingsplan 'in naam' stapsgewijs – per thema of per locatie – omvormen naar een volwaardig omgevingsplan. Het overgangsrecht zorgt ook voor de overgang van alle andere bestaande instrumenten en besluiten, zoals visies en handhavingsbesluiten, naar de Omgevingswet. Al met al een omvangrijke puzzel. Het overgangsrecht houdt zijn werking tot de overgang is gerealiseerd. Daarna zijn de nieuwe regels van de Omgevingswet van toepassing.